

Ympäristönsuojelun valvontaraportti 2015

Turun kaupunki, Ympäristötoimiala, Ympäristönsuojelu

Vuonna 2015 toteutuneet kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lainsäädännössä määrätyt valvontatehtävät sekä kaupungin ympäristönsuojelun tulosalueelle määräämät muut lainsäädännön mukaiset valvontatehtävät

Sisällys

Ympäristönsuojelun valvontaraportti 2015	2
Ympäristönsuojelulaki	2
1. Ympäristölupavelvolliset laitokset (kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen myöntämät ympäristöluvut)	2
2. YSL 116 § mukaiset rekisteröinnit	3
3. Toiminnat, joilta ei edellytetä ympäristölupaa	3
4. YSL 118 § mukaiset päätökset (Meluilmoitukset)	4
5. Maaperän pilaantuneisuuden valvonta	4
6. Ympäristönsuojelulain nojalla annettujen asetusten valvonta	5
7. Ympäristönsuojelumääräysten valvonta	5
Jätelaki	5
Vesilaki	6
Vesihuoltolaki	6
Kalastuksen valvonta ja kalastusluvut	6
Maa-aineslaki	7
Luonnonsuojelualueiden valvonta	7
Metsästyslupien valvonta	7
Maastoliikennelaki	7
Ulkoilulain mukaiset leirintäalueilmoitukset	8
Tutkintapyynnöt	8
Arvio valvontasuunnitelman toteutumisesta	8

Ympäristönsuojelun valvontaraportti 2015

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta hyväksyi ympäristönsuojelun tulosalueen valvontasuunnitelman vuosille 2015–2017 kokouksessaan 19.5.2015. Valvontasuunnitelma käsittää kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lainsäädännössä määrätyt valvontatehtävät sekä kaupungin ympäristönsuojelun tulosalueelle määräämät muun lainsäädännön mukaiset valvontatehtävät. Kaikkiaan ympäristönsuojelussa valvontaan käytettiin vuoden 2015 aikana noin seitsemän henkilötyövuotta.

Uudet ympäristönsuojelumääräykset

Uudet ympäristönsuojelumääräykset tulivat voimaan 1.2.2015. Ympäristönsuojelumääräyksiä päivittäminen tuli tarpeelliseksi lainsäädännön muuttumisen sekä kaupungin organisaation uudistumisen vuoksi. Valvonnan kannalta uudistus ei tuonut olennaisia muutoksia, mutta esim. lehtipuhaltimien käytön kieltämisestä hiekanpoistossa luopuminen vähensi yleisövalitusten määrää.

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Ympäristönsuojeluviranomaisen uusi taksa tuli voimaan 1.7.2015. Taksan tarkistaminen oli tarpeen, sillä syyskuun alussa 2014 voimaan tulleen uuden ympäristönsuojelulain mukaan lain mukaisista, valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen ja rekisteröidyn toiminnan määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta voidaan periä maksu. Syksyllä laadittiin valvontaohjelma, jossa on määritelty kunkin luvanvaraisen tai rekisteröidyn toiminnan tarkastustiheys ja aikataulu ja tarkastuksista peritään maksu vuodesta 2016 alkaen.

Ympäristönsuojelulaki

1. Ympäristölupavelvolliset laitokset (kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen myöntämät ympäristöluvut)

Ympäristölupavelvollisten laitosten valvontaa toteutettiin neuvotteluin ja tarkastuskäynnein lupavalmistelun yhteydessä. Luvan myöntämisen jälkeen laitosten toimintaa seurattiin tarkastuskäynnein ja vuosiraporttein ympäristölupapäätöksen edellyttämällä tavalla. Lisäksi ympäristönsuojelun edustaja on osallistunut yhteistarkastuksiin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa valtion aluehallinnon luvittamiin laitoksiin.

Vuonna 2015 myönnettiin 8 uutta ympäristölupaa ja tehtiin päätös yhden ympäristöluvan rauettamisesta.

Vuoden 2015 lopussa Turussa oli 113 ympäristölupavelvollista laitosta, joiden lupasioiden käsittely ja valvonta kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

2. YSL 116 § mukaiset rekisteröinnit

Vuoden aikana rekisteröitiin ympäristönsuojelun tietojärjestelmään 2 kattilalaitosta, 1 asfalttiasema ja 6 polttonesteiden jakeluasemaa. Turussa oli vuonna 2015 yhteensä 25 ympäristönsuojelulain mukaisen rekisteröinnin piirissä olevaa laitosta, joiden valvonta kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

3. Toiminnot, joilta ei edellytetä ympäristölupaa

Yritystarkastuksilla tutustuttiin yritysten toimintaan ja mahdollisiin ympäristövaikutuksiin. Tarkastuksissa kiinnitettiin eniten huomiota jätehuoltoon ja jätteiden lajitteluun, koska kaikissa yrityksissä syntyy jätteitä. Jätevesiasiat (ml. erotuskaivot), ilmanpäästöt, melu ja kemikaaliasiat tulivat esiin osassa yrityksistä. Painotukset vaihtelivat toimialan mukaan.

Öljylämmitteisillä kiinteistöillä selvitettiin myös säiliön kokoa, sijoitusta ja mahdollisia tarkastuksia ja samalla tiedotettiin öljysäiliöiden tarkastusvelvollisuudesta.

Kaikista tarkastuksista laadittiin pöytäkirja, johon kirjattiin saadut tiedot ja mahdolliset huomautukset toiminnan saattamiseksi säännösten mukaiseksi. Yleisiä huomautuksen aiheita olivat öljysäiliön tarkastamattomuus sekä puutteet vaarallisten jätteiden säilytyksessä.

Kaupunginosittain tehdyt tarkastukset ja toimialakohtaiset tarkastukset

Kaupunginosittaisia yritystarkastuksia ei tehty vuonna 2015. Tarkastettavana toimialana oli terveydenhuolto, jossa käytiin läpi lääkäriasemien ja terveydenhuollon yksiköiden toimintaa. Lisäksi tarkastettiin muutamia muiden toimialojen yrityksiä esim. saatujen ilmoitusten perusteella. Toimialakohtaisia tarkastuksia tehtiin vuoden aikana 22.

Rakennusjätteet

Rakennusten purkamisessa ja merkittävässä korjauksissa syntyvän jätteen lajittelua ja toimittamista hyötykäyttöön tai käsittelyyn valvottiin rakennusjäteilmoitusten avulla. Rakennusvalvonta antaa purku- tai rakennusluvan hakijalla ilmoituslomakkeen, jonka hakija tai urakoitsija toimittaa täytettynä rakennusvalvontaan tai ympäristönsuojeluun. Tarvittaessa hakijalta pyydettiin lisäselvityksiä tai toimittamaan kohteesta loppuraportti. Joissakin tapauksissa tarkistettiin esim. ympäristökuntien viranhaltijoilta, saako rakennusjäteilmoituksessa mainittu jätteen toimituspaikka ottaa vastaan ilmoituksessa mainittua jätettä. Rakennusjäteilmoituksia käsiteltiin 128 kappaletta.

Yleisöilmoituksiin perustuvat tarkastukset

Ympäristönsuojelutoimisto on tehnyt valvontakäyntejä myös yrityksiin, joiden toiminnan puutteista on ilmoitettu. Kysymyksessä on voinut olla esim. roskaantunut piha-alue tai

yrittäjien aiheuttamat ilmapäästöt. Asiaa on selvitetty yrityksen edustajien kanssa ja annettu tarvittaessa ohjeita tilanteen korjaamiseksi.

Rautatiesillan kupeessa sijaitseva Konsankuja 19 kiinteistö työllisti vuoden aikana useamman hallintokunnan virkamiehiä, työntekijöitä ja päätöksentekijöitä. Pahasti roskaantunut tontti vilkkaassa käytössä olevan ulkoilureitin varressa Aurajoen kansallismaisemassa on kaupungin omaisuutta, mutta sillä sijaitseva purkukuntoinen rakennus ja sen ympärillä olevat jättemateriaalit ovat siivouksen kannalta osoittautuneet odotetuakin hankalammiksi. Kiinteistön vuokrasopimus on päätynyt jo vuonna 2013, mutta asukasta tavaroineen ei vain ole saatu häädettyä. Kaupunki siivosi lukuisia valituksia aiheuttaneen tontin syksyllä, mutta siitäkin entinen maanvuokramies valitti oikeuteen, jolloin jo valmistunut siivoustyö piti keskeyttää. Kaupunkisuunnittelu – ja ympäristölautakunta on päätöksillään asettanut ja täytäntöön pannut teettämishankkeen koskien kiinteistön piha-alueiden siivoamista. Jätteeksi luokitellut materiaalit ja tavarat omistanut entinen vuokralainen valitti päätöksistä hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi valitukset. Entinen maanvuokramies on myöhemmin hakenut muutosta hallinto-oikeuden päätökseen korkeimmalta hallinto-oikeudelta ja vaatinut valituksensa hyväksymistä. Asia on vielä keväällä 2016 vailla lainvoimaa.

4. YSL 118 § mukaiset päätökset (Meluilmoitukset)

Vuoden 2015 aikana tehtiin kaikkiaan 26 päätöstä meluilmoituksista, näistä 18 liittyi rakentamiseen tai työmaihin ja 8 huvi- ja yleisötilaisuuksiin.

5. Maaperän pilaantuneisuuden valvonta

Maaperän puhdistamista koskevat asiat ratkaistaan ilmoitusmenettelyllä. Vuoden 2015 aikana ympäristönsuojelu teki yhteensä 10 päätöstä pilaantuneen maaperän puhdistamisesta.

Ympäristönsuojelu valvoi puhdistamispäätösten käytännön toteutusta suorittamalla työmaakatselmuksia kunnostuskohteisiin ja tarkastamalla kohteiden loppuraportit. Lisäksi valvottiin useita maaperän kunnostustyömaita, joissa rakentamisen yhteydessä jouduttiin ennalta arvaamattomasti poistamaan haitta-ainepitoisia maa-ainesjätteitä. Ympäristönsuojelu tarkasti myös liittykö vireillä oleviin kaavoihin ja kaivulupahakemuksiin mahdollisesti pilaantuneita maa-alueita.

Tiedot kohteista, joissa on tehty maaperätutkimuksia tai –kunnostuksia, on merkitty maaperän tilan tietojärjestelmään, jota päivitetään säännöllisesti. Kaikki maaperän tilan tietojärjestelmässä olevat kohteet on merkitty karttaohjelma WebMapiin, jolloin tieto mahdollisesti pilaantuneesta kohteesta on myös kaupungin muiden organisaatioiden käytettävissä.

6. Ympäristönsuojelulain nojalla annettujen asetusten valvonta

Ns. hajajätevesiasetuksen valvontaa toteutettiin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen lupakäsittelyn yhteydessä. Kaikkiaan 29 uudisrakennus- ja valvontakohteesta annettiin lausunto ja osaan näistä tehtiin tarkastus. Hulevesien johtamista koskevia lausuntoja annettiin 3 ja maalämmön rakentamista koskevia lausuntoja 2.

7. Ympäristönsuojelumääräysten valvonta

Ympäristömääräysten noudattamista valvottiin yleisesti muiden tarkastusten yhteydessä.

Ympäristönsuojelutoimisto teki tarkastuksia kohteissa, joissa öljysäiliön poistamisveloitteeseen haettiin poikkeusta tai säiliön epäiltiin vuotaneen. Säiliön poistamisvelvollisuudesta tehtiin 3 poikkeamispäätöstä.

Jätelaki

Jätelain ja sen nojalla annettujen kaupungin jätehuoltomääräysten valvontaa tehtiin yritysten ympäristövalvonnan yhteydessä. Lisäksi yleisöilmoitusten perusteella tarkastettiin asuinkiinteistöjä. Ilmoitukset liittyivät yleensä jäteastioiden puuttumiseen joko kokonaan tai joidenkin hyötyjäteastioiden puutteeseen, pihojen tai jätetilojen roskaantumiseen sekä puutteelliseen kompostointiin. Useimpiin näistä kohteista tehtiin tarkastus ja kiinteistöjen haltijoille lähetettiin kirje, jossa pyydettiin korjaamaan havaittu epäkohta.

Kaupungin Kiinteistöliikelaitos ja Turun Seudun Kuntatekniikka Oy ilmoittivat ympäristönsuojeluun havaitsemistaan kohteista, joissa puutarhajätettä oli viety esim. kaupungin puistoalueille. Koska puutarhajätteen läjittäminen ympäristöön katsotaan roskaamiseksi, ympäristönsuojelu lähetti ohjekirjeen puutarhajätteen oikeasta käsittelystä noin 80 asuinkiinteistölle.

Kaupungin Paikalla -palautepalvelun kautta ympäristönsuojelulle välitettiin vuoden aikana n. 120 roskaantumista, ympäristöä pilaavaa toimintaa tai puhtaanapitoa koskevaa asukaspalautetta. Palautteisiin vastattiin palautepalvelun kautta ja tapaukset käsiteltiin asian vaatimalla tavalla.

Roskaantuneiden alueiden tarkastuksia tehtiin saatujen ilmoitusten perusteella. Tarkastuksia tehtiin noin 150 kpl. Tapauksesta riippuen kiinteistön haltijaa pyydettiin siivoamaan roskaantunut alue noin kuukauden sisällä. Talvikaudella määräajat olivat pidempiä. Määräajan jälkeen kohteeseen tehtiin jälkitarkastus. Vähäisemmissä roskaantumistapauksissa kiinteistöhaltijaa kehoitettiin suullisesti siistimään alue ja hänen kanssaan sovittiin aikataulusta. Merkittävämmissä tapauksissa tarkastuksesta laadittiin pöytäkirja, joka lähetettiin kiinteistön haltijalle.

Kaupungin omistamilta maa-alueilta siivouksia hoidettiin yhteistyössä Kiinteistöliikelaitoksen ja Hyvinvointitoimialan Työkeskuksen ulkoryhmän kanssa. Yhteistyössä Kiinteistöliikelaitoksen kanssa poistettiin myös kiinteistöille ja tiealueille hylättyjä romuajoneuvoja. Yhteistyö sujui joustavasti sähköpostitse ja puhelimitse.

ELY-keskus toimitti ympäristönsuojelulle tiedoksi valvontaa varten 7 ilmoitusta jätteen hyötykäytöstä maarakennuksessa.

Yritystarkastukset, roskaukset, rakennusjäteilmoitukset sekä useimmat kohteet, joihin lähetettiin esim. kompostointia tai muuta jätehuoltoa koskevia kirjeitä, merkittiin Trimble Locus -paikkatietojärjestelmään.

Kierrätyspisteet

Turun kaupungin alueella on hyötyjätepisteitä noin 300 eri paikassa. Näistä erillisiä paperinkeräyspisteitä on noin 120 ja kaikkien kolmen jakeen (lasi, metalli ja paperi) hyötyjätepisteitä 180. Joissain kohteissa kerätään myös kartonkia.

Hyötyjätepisteiden ylläpidosta vastaa Turun Seudun Jätehuolto Oy (1.9.2015 alkaen Lounais-Suomen Jätehuolto Oy) ja yksittäisten paperinkeräysastioiden osalta Paperinkeräys Oy. Kummallakin on alihankkijat suorittamassa varsinaista astioiden tyhjennystoimintaa.

Jätehuoltoon liittyviä pienimuotoisia neuvonta- ja konsultointikäyntejä on tehty noin 20 kiinteistöllä (mukaan lukien kaupungin kiinteistöt).

Vesilaki

Turun kaupungin alueella tehtiin Varsinais-Suomen ELY-keskukselle vesilain mukaisia ruoppausilmoituksia 13, pääasiassa liittyen mökkirantojen ruoppaukseen.

Vesihuoltolaki

Vesijohto- ja viemäriverkostoihin liittymättömillä kiinteistöllä tehtiin 36 tarkastusta. Viiranomaispäätöksiä tehtiin 11, liittyen pääosin hulevesiviemärintiin.

Kalastuksen valvonta ja kalastusluvut

Kalastuksen valvontaa hoitivat Airisto-Velkuan ja Lounais-Suomen kalastusalueiden kalastusvalvojat kaupungin toimeksiannosta. Airisto-Velkuan kalastusalue suoritti Turun kaupungin vesialueilla valvontaa yhteensä 25 kertaa. Kaikilta tavatuilta kalamiehiltä tarkastettiin luvat. Aurajoesta poistettiin 10 salakalastajan verkkoa. Lisäksi kalas-

tusalue palkkasi Securitaksen suorittamaan yöpartiointia kahdesti yössä lokamarraskuun ajan Aurajoella Halistenkosken alapuolisella alueella. Lounais-Suomen kalastusalue on tehnyt noin 30 valvontakäyntiä, pääasiassa Aurajoella Halistenkosken alapuolella. Yhteistyötä poliisin kanssa on tiivistetty Aurajoen salakalastuksen saamiseen kuriin.

Vuonna 2015 kaupungin vesialueita vuokrasi 5 ammattikalastajaa.

Verkkokalastuslupia kaupungin kalastusalueille myytiin kaikkiaan 220 ja muita kalastuslupia 258. Näistä yleiskalastuslupia oli 242, katiskalupia 7 ja pitkäsiimalupia 9.

Maa-aineslaki

Voimassa olevia maa-aineslupia on Turun kaupungin alueella kolmessa kohteessa. Maa-ainesten ottamisesta toimitetaan vuosittain raportti ympäristönsuojelutoimistoon. Alueet tarkastettiin kerran vuoden aikana toiminnan ja raportoinnin oikeellisuuden arvioimiseksi.

Luonnonsuojelualueiden valvonta

Luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräysten noudattamista valvotaan säännöllisesti maastokäyntien yhteydessä. Kevät- ja kesäaikaan kiinnitetään erityistä huomiota koirakuriin. Rauhoitusaikana valvotaan maastossa kulkemista luonnonsuojelualueilla sekä lintuluodoilla. Luonnonsuojelualueilla käytiin useampia kertoja viikossa läpi vuoden.

Metsästyslupien valvonta

Turun alueella toimii 11 metsästysseuraa. Näiden toimintaa valvottiin vuosiraporttien avulla. Maastokäyntien yhteydessä tehtiin aina myös metsästyksenvalvontaa. Osaan seuroista oltiin aktiivisesti yhteydessä yhteensä noin 20 kertaa vuoden aikana. Turun seudun riistanhoitoyhdistykseen, joka mm. hoitaa Ruissalon vieraspienpetopyyntiä, pidettiin metsästyskauden kuluessa yhteyttä jopa useita kertoja viikossa. Yleisöltä tulleet epäilyt mahdollisista metsästysrikkomuksista selviteltiin vuoden aikana muutamia. Näistä kaikki osoittautuivat aiheettomiksi.

Maastoliikennelaki

Vuoden aikana käytiin 15 kertaa kohteissa, joissa oli ilmennyt luvatonta maastoliikennettä.

Ulkoilulain mukaiset leirintäalueilmoitukset

Vuonna 2015 käsiteltiin kolme ilmoitusta, jotka koskivat tilapäisiä leirintäalueita. SF-Caravan Turku Ry:n järjestämä Caravan Show & Camping Turun Messu- ja Kongressikeskuksen alueella toistuu vuodesta toiseen samantyyppisenä. Alueella ei ole tehty ympäristönsuojeluun liittyviä tarkastuksia, koska ongelmia ei aiempina vuosina ole ollut. Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen ry:n leirintäalue ja Vantaan Festivaalit Oy:n järjestämä Ruisrockin leirintäalue sijoittuivat myös Messukeskuksen alueelle. Kohde tarkastettiin yhdessä paloviranomaisen ja poliisin kanssa ennen alueen avaamista.

Tutkintapyynnöt

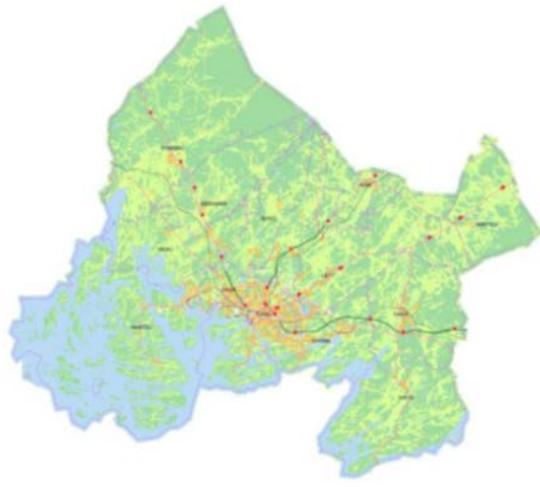
Vuoden 2015 aikana ympäristönsuojelu teki poliisille kolme tutkintapyyntöä, joista yksi peruttiin. Yksi tutkintapyyntö koski Turun sataman satama-altaan öljyvuotoja maaliskuussa 2015. Toinen tutkintapyyntö tehtiin yhdessä ympäristöterveydenhuollon kanssa huhtikuussa 2015 ja siinä pyydettiin poliisia tutkimaan onko tapauksessa syyllistytty ympäristön turmelemiseen tai jätelain rikkomiseen (jätelaki 147 §). Peruuntunut tutkintapyyntö koski kiinteistön roskaamista ja siten jätelain 72 §:n rikkomista, mutta asianomaiset siivosivat kyseessä olevan pihan ja 9.6.2015 pihan todettiin olevan kunnossa. Lopputarkastuspöytäkirja lähetettiin poliisille.

Arvio valvontasuunnitelman toteutumisesta

Ympäristövalvonta toteutui vuoden 2015 aikana määrällisesti hyvin valvontasuunnitelman mukaisesti. Tarkastusten yhteydessä annettuja ohjeita ja määräyksiä noudatettiin yleensä hyvin. Näin ollen valvonnan vaikuttavuutta voidaan pitää varsin hyvänä.

Ympäristölupien valvonnassa käytettiin työkaluna Trimble Locus -ohjelmaa. Tietokanta käsittää ympäristölupien paikka- ja rekisteritiedot vuodesta 2000 alkaen. Myös roskaantumisasiat, rakennusjäteilmoitukset ja tiedot ei-luvittujen toimintojen valvonnasta on laitettu ohjelmaan. Ympäristölupatiedot ja tiedot mahdollisesti pilaantuneista maa-alueista näkyvät myös karttaohjelma WebMapissa (kuva 1), jolloin ne ovat myös kaukuningin muiden virastojen ja laitosten käytettävissä.

Kuva 1. Trimble WebMap –sovellus. Turku. Kuva: © Kiinteistöliikelaitos, Turun kaupunki

© Kiertotilkeho